

Notitie

Onderwerp Controlplan en rechtmatigheidsverantwoording

Te besluiten om

1. Kennis te nemen van het controlplan BghU 2021 en de onderverdeling van control binnen BghU op hoofdlijnen;
2. Voor de rechtmatigheidsverklaring namens de directie uit te gaan van een materialiteit van 1%, een rapportagegrens van € 50.000 en de uitvoeringsmaterialiteit te koppelen aan de uitvoeringsmaterialiteit van de accountant.
3. Het controlplan en de (verbijzonderde) interne controles die leiden tot de rechtmatigheidsverklaring in de jaarrekening specifiek te laten toetsen in het kader van de interim-controle door de accountant en hierover aan het bestuur te rapporteren.

Inleiding/ Probleemstelling

BghU verantwoordt haar activiteiten conform het Besluit Begroting Verantwoording Provincies en Gemeenten. Dit besluit wijzigt naar verwachting in 2021, met als grootste wijziging dat er een rechtmatigheidsverklaring komt en dat er geen accountantscontrole meer is op de rechtmatigheidsaspecten van de jaarrekening (maar alleen op de getrouwheid).

Dat heeft consequenties voor de verklaringen die BghU afgeeft. Specifiek betekent dit dat de rechtmatigheidsverklaring van een bedrijfsvoerings gemeenschappelijke regeling (zoals BghU) door de directie in de jaarrekening moet worden afgegeven. In dit voorstel nemen daarom we de uitgangspunten op die BghU hanteert bij deze verklaring. Hierbij moet aangetekend worden dat hier zowel voor de organisatie als voor de toetsende accountant sprake is van een groeimodel, waarbij we de komende jaren de werkwijzen steeds iets verder aanscherpen.

Beoogd effect

Het vastleggen van de uitgangspunten voor de rechtmatigheidsverklaring en bijbehorende procedures voor het vaststellen de rechtmatigheid van beheershandelingen door BghU.

Argumenten

1.1 In het controlplan is opgenomen welke primaire en beheersprocessen er zijn binnen BghU en hoe die processen kunnen worden getoetst door de organisatie. Daarbij is nog niet direct een onderscheid gemaakt tussen wat onderdeel is van de rechtmatigheidsverklaring en wat onderdeel is van de accountantsverklaring. Reden daarvoor is dat in verreweg de meeste gevallen het dominante criterium voor de interne controle ook wordt geraakt door de accountantscontrole op getrouwheid. Als concreet voorbeeld: het vaststellen of het juiste tarief uit de verordening-OZB is gebruikt garandeert dat aan de voorwaarden is voldaan (een rechtmatigheidsaspect), maar is ook nodig om de getrouwheid van de belastingopbrengsten vast te stellen en daarmee automatisch onderdeel van de accountantscontrole. De rechtmatigheidsverklaring gaat alleen over die deelprocessen die niet worden geraakt door de accountantscontrole.

Daarom is een specifiek overzicht met een aantal deelprocessen waarover de rechtmatigheidsverantwoording van BghU gaat in de bijlage bij het controlplan opgenomen.

Deze bijlage bevat een eerste inschatting van de (deel)processen die specifiek onder de verklaring van de directie vallen. Hierbij is ook een onderscheid gemaakt tussen de processen die specifiek betrekking hebben op de eigen jaarrekening van BghU als wel de deelprocessen die onderdeel zijn van de jaarrekeningcontrole. Dit is een eerste inschatting waarin het groeimodel van deze rechtmatigheidsverklaring tot uiting komt. Dat betekent concreet dat deze lijst nog aangevuld en bijgewerkt wordt, ook op basis van de input van de accountant onder punt 3.

2.1 In tegenstelling tot de jaarrekeningcontrole, wordt er in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording geen onderscheid gemaakt tussen onzekerheden en fouten. Het gaat

om afwijkingen (onjuistheden en onduidelijkheden) in het kader van de rechtmatigheid. In de bijlage over de rechtmatigheidsverantwoording is hierover meer te lezen. Het bestuur dient de normen hiervoor vast te stellen, waarbij de materialiteit voor afwijkingen maximaal 3% van de begroting bedraagt (in lijn met de huidige norm voor onzekerheden voor de accountant). BghU stelt voor in een afwijking van 1% te hanteren en de uitvoeringsmaterialiteit te koppelen aan de materialiteit die de accountant hanteert. Deze uitvoeringsmaterialiteit is een norm voor de grootte van de steekproef en wordt door de accountant bepaald. Voor 2021 is deze door de aanbesteding van de accountantstaken nog niet bekend. Voorzichtigheidshalve zal voor de voorbereidende steekproeven uitgegaan van een uitvoeringsmaterialiteit van 50%, zodat BghU veilig zit (bandbreedte is over het algemeen 50%-75%). De rapportagegrens is € 50.000 en daarmee gelijk aan de jaarrekening 2020.

2.2 In de jaarrekening 2020 was een norm van 1% voor fouten opgenomen en 3% voor onzekerheden. BghU gaat daarvoor de materialiteit van de rechtmatigheid tussen in zitten voor het eerste jaar. Een materialiteit van 1% betekent dat de directie van BghU concludeert dat BghU rechtmatig heeft gehandeld als de afwijkingen binnen 1% van de begroting blijven of binnen 1% van de begrote belastingopbrengsten van specifieke deelnemers. Dat correspondeerde in de jaarrekening 2020 met een bedrag van €158.000 voor de BghU zelf (bij de individuele deelnemers varieerde dit vanzelfsprekend). BghU opteert voor 1% vanwege de relatie met de deelnemers. Voor de verklaring over rechtmatigheidsaspecten in de deelverklaring zitten we bij 1% altijd op het minimale niveau van de gemeente en voorkomen we werkzaamheden achteraf. Na afloop van dit jaar zal geëvalueerd worden en bij de 1e vergadering van het bestuur in 2022 parallel met de vaststelling worden vastgesteld in hoeverre die 1% voor de jaren daarop blijft gelden. Voor de verantwoording wordt aangesloten op de modelverantwoording van de Commissie BBV. De materialiteit die per deelnemer wordt gehanteerd in het kader van de getrouwheidscontrole verandert niet.

3.1 Omdat sprake is van een leerjaar en een overgangsfase waarin de verantwoordelijkheid van de accountant anders wordt, is specifiek aandacht voor dit onderwerp in de interim-controle. De directie geeft een verklaring af, maar de accountant moet nog wel toetsen of die verklaring een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid. Daarom is ook in de uitvraag voor de aanbesteding van de accountant en het plan van aanpak voor de accountantscontrole specifiek dit onderwerp uitgelicht en onderdeel van de selectie. Grofweg moet de interim-controle voldoende aanknopingspunten bieden waarmee de accountant kan vaststellen of het *systeem van interne controle* op basis waarvan de directie van BghU concludeert dat ze rechtmatig handelt ook daadwerkelijk dat aantoont.

Kanttekeningen

2.1 In oktober is de vaststelling van het normenkader geagendeerd voor de bestuursvergadering. Om toch alvast inzicht te geven in hoe de BghU omgaat met de rechtmatigheidsverklaring, loopt de besluitvorming over dit onderwerp iets vooruit op deze bespreking. Met de vaststelling van deze norm, het inzicht in de processen en de rol van zowel organisatie als accountant kan BghU in ieder geval de voorbereidende werkzaamheden gaan treffen.

Communicatie

Niet van toepassing.

Financiële consequenties

Vooralsnog kan binnen de huidige formatie het werk worden opgevangen, mede door een verandering in de rol van de interne controle functie. Het kan zijn dat er extra kosten zijn verbonden aan de interim-controle van de accountant. Dat is vooralsnog niet te voorzien en mede afhankelijk van de resultaten van de aanbesteding.

Vervolg

Na vaststelling van de materialiteit van de rechtmatigheid kunnen de specifieke processen en onderdelen worden getoetst. Hiertoe zal de directie van BghU op basis van een formele risicoanalyse vaststellen welke processen eerst aan de beurt zijn. Naar verwachting is in oktober de uitkomst van de aanbesteding van de

accountant bekend. De accountant zal in de nieuwe contractperiode als eerste taak hebben om de werkwijze van BghU te toetsen en hierover aan het bestuur te rapporteren.

Bijlagen

1. Controlplan BghU
2. Overzichts Powerpoint BghU in control
3. Toelichting tekst rechtmatigheidsverantwoording BBV

Aldus vastgesteld in de bestuursvergadering van 1 juli 2021,

De voorzitter,

De secretaris,

J.C.H. Haan

M. Vrisou van Eck